

Hanzade Servi

yo-yo

Hanzade Servi

yo-yo

YO-YO

© 2022, Tudem Eğitim Hizmetleri San. Tic. AŞ
1476/1 Sok. No:10/51 Alsancak-Konak/İZMİR

YAZAR: Hanzade Servi
EDİTÖR: Burhan Düzçay
DÜZELTİ: Barış İnce
KAPAK RESMİ: Berk Öztürk
KAPAK TASARIMI: Kaan Kayhan Atik
GRAFİK UYGULAMA: Nilgün Koç

BASKI VE CİLT: Ertem Basım Yayın Dağıtım San. Tic. Ltd. Şti.
Başkent Organize San. Bölgesi 22 Cad. No:6 Malıköy, Temelli/Ankara
Tel: 0312 284 18 14

Birinci Baskı: Mart 2014
On Birinci Baskı: Ocak 2023 (2000 adet)
(İlk on baskı toplam 22.000 adet)

ISBN: 978-605-285-756-4
Yayınevi sertifika no: 45041
Matbaa sertifika no: 48083

Tüm hakları saklıdır. Bu yayının hiçbir bölümü, telif hakkı sahibinin önceden yazılı izni olmaksızın tekrar üretilemez, bir erişim sisteminde tutulamaz, herhangi bir biçimde elektronik, mekanik, fotokopi, kayıt ya da diğer yollarla iletilemez.

tudem.com

Hanzade Servi

yo-yo

 tudem

Hanzade Servi

1978'de doğdu. Anadolu Üniversitesi, İletişim Bilimleri Fakültesi, Basın ve Yayın Bölümünü bitirdi. Çeşitli gazete ve dergilerde çalıştı; televizyon ve reklam projelerinde senaristlik ve metin yazarlığı yaptı. 2008 Tudem Edebiyat Ödülleri Gülmece Öykü Yarışmasında *Ortanca Balık* adlı dosyasıyla Yayınevi Özel Ödülü'nü aldı. 2014 yılında *Karakura'nın Düşleri* isimli kitabıyla korku öyküleri yarışmasında birinci olan Hanzade Servi'nin *Kora ile Kelebek* kitabı da, Gülten Dayıoğlu Çocuk ve Gençlik Edebiyatı Vakfı İlkgençlik Roman Ödülü'nü kazandı.

Hanzade Servi, kitaplarını yediden yüz yetmiş yediye, ayırım yapmaksızın her yaştan ruhlar için yazıyor.

Tudem Yayın Grubundan çıkan kitapları:

Sen de Oku: Çok İlginç Bir Haberim Var

Sen de Oku Klasikler: Peter Pan • Bir Noel Şarkısı

Öykü: Ortanca Balık • Karakura'nın Düşleri

Roman: Su Günlükleri-1 Biz Arkadaş mıyız? • Su Günlükleri-2 Ben Kıskaç mıyım? Umacı • Kalamar Pansiyon • Havuç Ağacı • Kumdan Salıncak • Hayalet Tozu Hortlaklar Geçidi • Kumsal'ın Çizgili Dünyası • Kora ile Kelebek Yo-Yo • Yo-Yo-2 Hebele Hübele Mühendisi • Sevgili Hiç Tanımadığım Çocuk-1 Sevgili Hiç Tanımadığım Çocuk-2 Mektup Ağacı • Bir Sır Kaç Kilometre?

Başvuru: Karamel Kokulu Öykü Okulu

BÖLÜMLER

Ebel Zebel, Hinti Minti	7
Leyla Teyze ve Mekin'in Dantelleri	13
İlgi'yle İlgilenme Bilimi ve Merhaba Yo-Yo!	25
Seksek Yemini ve Dansların Dostluğu	42
Görünmez Seyirciler	64
Yarkın'ın Işıkları	84
Un, Tuz, Şeker!	104
Sıkıcı Olmayan, Sıkıcı Çocuklara!	123
Kadir Abinin Hobi Merkezi	142
Yo-Yo Yalnız Yaşıyor Olamaz, Değil mi?	172
Tahterevallideki Fotoğraf	186
Yorgun Yorgancı	211
Saçmalama Hakkı	237
Yara Bandını Aniden Çıkar! Koş!	247

Giriş

Ebel Zebel, Hinti Minti

“Tabaktaki şeylerin kuru üzüm olduğunu sanmıştım. Ama az önce birkaç tanesi koşarak kaçtı,” dedim.

“Yiyeceklere bunu öğretebildiğimizi düşünsene,” dedi İlgı. “Tabakta yemek bıraktığın için azar işitmek tarihe karıştırdı. İspanaklı pilav, koş dolabın arkasına saklan! Pancar dolması, uç oğlum!”

“Annenin garip bir yemek anlayışı olduğunu söylemiş miydin?”

Elbette konumuz bu değildi. Yaz tatilinin ikinci günü duvarın arkasına saklanmış, yandaki evi gözetliyorduk. On yaşındaki iki oğlan çocuğu bunu yapıyorsa, bahçede güneşlenen bir kız ya da sopanın ucuyla hafifçe dürtülecek koca kurbağalar olduğu düşünülür.

İlk seçenek, kısmen doğrudu. Yandaki bahçede bir kız vardı. Sokağa kamyon geldiğini görmemiştik ama iki gün önce boş olan evin pencerelerinde perdeler, giriş merdivenlerinde de bir kız olduğuna göre, herhâlde dün gece gizlice taşınmışlardı. Gizlilik kısmına mantıklı bir açıklama bulamadık. Aslında çok da umurumuzda değildi. Yan bahçedeki beş altı yaşlarındaki kız da umurumuzda olmazdı, eğer bir saat boyunca onu acayip bir erkek çocuğu sanmasaydık... İnanın bana, bahçede limonata içerek şezlonglarında

güneşlenen koca kurbağalar bile bulsaydık yine de gördüklerimizle yarışamazdı.

Saçları kısacık kesilmişti. Aslında buna kesilmek denmezdi, galiba üç numaraya vurulmuştu. Kısa kollu gömlek ve kumaş şort giyiyordu. Diz altına kadar çektiği çorapları beyazdı. Ayağında ise siyah boyalı, pırıl pırıl ayakkabılar vardı. Sanki kılık değiştirmeye çalışmış da çabası, daha fazla dikkat çekmekten başka işe yaramamıştı. Çoraplarıyla şortu arasından görünen bacakları o kadar inceydi ki koşarken kırılacaklarını sanıyordunuz. Evin girişindeki merdivenlere oturmuş, kuru üzüm olduğunu sandığım şeyleri yiyordu. Az önce birkaçının kuru üzüm olmadığı kanıtlanmıştı. Diğerlerinin öyle olduğunu umdum.

Gözlüklerinin camları çok kalın, çerçevesi de siyah ve kocamandı. Boynundan yukarısı sadece gözlükten ibaretmiş gibi görünüyordu. Saplarına bağlı bir ip, kafasının arkasından dolanarak gözlüğün düşmesini engelliyordu.

“Ailesi onu sevmiyor herhâlde,” dedi İlgi. “Şuna baksana, giysilerini yaşlı bir adamın dolabından almışlar.”

“Belki sadece giyim tarzı böyledir.”

“Tabii, küçük kızlar dedeleri gibi giyinmeye bayılır.”

Konuşmayı kesip biraz daha izledik. Hem sıkıcı hem de heyecan vericiydi. Dakikalar boyunca hareket etmeden duruyor, sonra aniden çok garip bir şey yapıyordu. O garip anları kaçırmamak için, gözümüzü ayırmadan onu izlemeye mahkûm olmuştuk.

Aniden mahallenin köpeği Yarım Kuyruk ortaya çıktı ve ona deli gibi havlamaya başladı. Tam yanlarına gidip olayı çözeceken İlgi, beni tutup duvarın arkasına çekti. Çocuk bir ayağını öne uzatmış, sol elini beline koymuş, sağ eli bilekten bükülmüş hâlde öylece durdu. Yarım Kuyruk hâlâ havlıyordu.

“Huvaaaaaa!” dedi çocuk ve az önce anlattığım pozu hiç bozmadan, yan yan köpeğin üzerine doğru zıplamaya başladı. Yarım

Kuyruk şaşkınlıktan, havlamayı kesip çocuğa baktı. Aralarında sadece birkaç santim mesafe kalmıştı. Tekrar “Huva!” dedi çocuk, bu kez kısa tutarak. Yarım Kuyruk başına gelecekleri kestiremediği için kaçtı. Çocuk birkaç dakika daha aynı pozda bekledi, sonra geri dönüp eve koştu ve bir tabak kuru üzümle gelerek merdivenlere oturdu.

“Oğlan değilmiş,” dedi İlgi. “Sesini duydun mu?”

“Bazı oğlanların sesi ince olabiliyor.”

“Ona kız mısın, oğlan mısın diye soracak cesaretin var mı?”

Düşündüm. Yoktu. “Ya kollarını yana açıp tek ayağının üzerinde zıplayarak bana ‘Yüveeee!’ derse?”

Çocuk kalktı. Galiba yerde bir böcek yürüyordu. Eliyle onun etrafına vurmaya başladı. Bir yandan da “Ebel, hebel, zebel!” diye söyleniyordu.

“Niye onun tepesine değil de etrafına vuruyor?” dedi İlgi.

“Çünkü hiçbir böceğin tepesine elinle vurmazsın. Bu acımasızca ve iğrenç. Sen de öyle yapmazdın ki.”

“Evet, yapmazdım. Ama başkasının yapmadığını izlemek garipmiş. Hem ‘ebel zebel’ ne ki?”

“Hinti minti!” dedi çocuk böceğe bakarak. İşaret ve orta parmaklarını çimlere koymuş, hayvanın etrafında gezdiriyordu.

“Belki bilmediğimiz bir dildir.”

“Eğer öyleyse, balta girmemiş ormanlardaki bir kabilenin dili olmalı.”

O an böcek, sanırım ısırıldı ve çocuk, hayatımızda duymadığımız bir küfür etti. Aslında kurduğu cümledeki kelimelerin hiçbiri küfür değildi. Bir araya geldiklerinde bu kadar onur kırıcı olacaklarını asla tahmin edemezsiniz. Elimizde olmadan, “Vay canına!” diye mırıldandık. Duyduğumuz, kesinlikle kız sesiydi.

“Kâğıt kalemin var mı?” dedi İlgi.

“Tabii! On yaşında bir çocuğum ve tüm yaz tatillerinde şortumun cebinde, belki aniden biriyle röportaj yapmam gerekir diye kâğıt kalem taşıyorum.”

Bir bitkinin ince sapını koparan İlgi, onunla koluna kızın az önce ettiği küfrü yazmaya çalıştı. Beceremeyince o da küfretti ama hiç özgün değildi. Sonra unutmamak için, kızın küfrünü sürekli tekrarlamaya başladı.

“Kes şunu!” dedim. “Çok sinir bozucu.”

“Biliyorum. O yüzden unutmamam lazım. Bu bizi acayip havalı yapacak.”

“Eğer şimdi susmazsan küçük bir kızdan öğrendiğini herkese anlatırım. O zaman hiç havalı olmaz.”

“Şuna bak! Uyuyor mu?”

Kız oturduğu yerde başını duvara dayamış, sağ eli kucağındaki kuru üzüm tabağında, öylece duruyordu. Tam yirmi dakika, bu hâlini izledik. İlgi sıkılmıştı. Ayağa fırladı. Bir bacağını öne uzatıp elini beline koydu ve kızın az önceki pozunu taklit etti. Sonra o hâlde öne arkaya zıplayarak bağırdı:

“Hüveeee! Yüveeee!”

“Yapma!” dedim. “Delirmiş bir eskrimciye benziyorsun.” Ama kahkahalarımın, ne dediğim anlaşılmıyordu. O an kafasına koca bir erik gelen İlgi eli belinde, hareketsiz kaldı. İkimiz de önce yerdeki eriğe, sonra yan bahçeye baktık. Kız sadece iki metre ötemizdedi. Bahçeleri birbirinden ayıran duvar çok alçak olduğu için, bizi ondan hiçbir şey koruyamazdı. Gözlük camları, gözlerini öyle kocaman gösteriyordu ki şortlu bir teleskop balığına benziyordu.

“Ne yapacağız oğluuum?” diye mırıldandı İlgi.

Bir timsahla karşı karşıya gelirsek burnuna fiske atmamız gerektiğini okumuştum. Yoksa gözüne mi dokunacaktık? Buruna fiske köpek balıklarına mıydı? Hem kim koskoca dişler tarafından parçalanmak üzereyken, hayvanın burnunu bulup fiske atabilirdi?

Ayrıca atsa ne olacaktı? Hiçbir belgeselde şöyle diyen bir timsaha ya da köpek balığına rastlamamıştım:

'Burnuma vurduğun için çok rencide oldum, burayı derhâl terk ediyorum.'

Saçma da gelse timsahlara karşı ne yapacağımıza dair, iyi kötü bilgimiz vardı. Ama kimse, garip kız çocuklarının taklidini yaparken yakalandığımızda nasıl kurtulacağımızı anlatan bir kitap yazmamıştı. (*Buradan sağ çıkarsak ben yazabilirdim.*)

O an, İlgi'nin hâlâ kızı taklit ettiği pozda durduğunu fark ettim ve kolunu dürttüm. Hemen elini belinden çekip bacaklarını birleştirerek, "Biz şey yapıyorduk," dedi. "İlginç hayvan taklitleri."

İyice batıyorduk. Bir gergedana yakalandığınızda, battı balık yan gider diye boynuzunun yamulmuş salatalığa benzediğini söylemezsiniz.

"Aslında sana hoş geldin diyecektik," dedim. "Yeni taşındınız, değil mi?"

Kız cevap vermeden bize bakmayı sürdürdü.

"Hakkını helal et!" dedi İlgi bana dönüp. "Beraber güzel bir yaz tatili geçirecektik."

"Daha küçücük bir kız," diye mırıldandım. "Bize ne yapabilir ki?"

"O zaman niye çimento kamyonundan düşmüş tavşan gibi duruyorsunuz?"

Kız aniden gülümsedi. Ön dişleri yoktu. Bu da beş yaşında olmadığının kanıtıydı. Sonra "Of tamam, geliyorum!" diyerek eve koştu.

"Kiminle konuştu?" dedi İlgi. "Ben kimsenin seslendiğini duymadım."

"Gördüğümüz onca şeyden sonra tek şaşırдыңın bu mu?"

Bahçe kapısına yürümeye başladık. İlgiler, aşağı sokakta oturuyordu.

“Şanslısın. Gece gündüz onu gözetleyebileceksin.”

“Sonra da müthiş bir yaz tatili geçirdim mi diyeceğim?”

“Müthiş yaz tatili nedir ki? Gözlerinden ışın çıkararak dev kalorifer böcekleriyle denize girmeyeceksen ya da Kristen Stewart’la dondurma yemeyeceksen...”

“Ya da uçan daireler için özel garajı olan bir evde yaşamayacaksan...”

“Kesinlikle öyle. Yarın tiyatrodaki görüşürüz.”

Yaz sonunda sahneleyeceğimiz oyunun provalarıyla yandaki garip kızın tüm tatilimi kaplayacağını; başka hiçbir şeye yer kalmayacağını ve hayatımın en sıkıcı yazını geçireceğimi düşündüm. İlk iki tahminim doğru çıktı. Ama üçüncüsünde yanıldığımı, ertesi gün anladım.

Leyla Teyze ve Mekin'in Dantelleri

“Tuman, havlunun kenarındaki danteli mavi iplikle mi işleyeyim, beyazla mı?”

Bu sorunun acayip bir yanını görmediniz, değil mi? Annenizden, büyükannenizden, teyzenizden, halanızdan ya da komşu kadından duyduğunuzda kulağa normal geliyor. Tek sorgulayacağınız şey, bir havlunun kenarına niçin dantel işleneceği...

Böyle bir komşumuz var: Selma teyze. Kadının evi, dantellerin istilasına uğramış gibi görünüyor. Öyle ki hepsinin ismi birbirinden acayip o tığ işlerinin canlı olduğunu, gece uyduğunuzda hızla çoğalarak sizin evinize de saldıracaklarını düşünüyorsunuz.

Bizim evde dantellerle ilgili cümleleri babam kuruyor. Onun garip bir adam olduğunu düşünmenizi istemiyorum. Sadece tığı çok iyi kullanan, normal bir adam. Dört yıl önce-sine kadar, inşaat malzemeleri satan küçük bir yapı marketi vardı ve işleri çok iyiydi. Şimdi örgü, yün, iplik, düğme satan dev bir tuhafiyeye dünyası var ve yine işleri çok iyi.

Şu Tuman konusuna gelelim. O, benim. İsmimi soran herkesle “Duman mı?”, “Hayır Tuman, T ile” diyalogunu

yaşamaktan bıktım. İsmim Duman olacakken nüfus memuru hatasına kurban gittiğimi sananları, başımı sallayarak onaylıyorum. Bu, gerçeklerden daha acısız.

2001 yılının 5 Haziran'ı. Daha üç günlüğüm ve ismime dair her kafadan bir ses çıkıyor. Evet, bu tartışmaları annem hamileyken yapmaları gerekiyordu. Ama babam, dedem, teyzem, eniştem ve halam kendi buldukları isimlerde fazla diretince hamilelik stresli geçmesin diye isim işini doğumdan sonraya bırakmışlar. (*Aslında büyük büyük dedem olmasaydı, belki nüfus cüzdanımda hâlâ X yazacaktı. Aile meclisimiz, hiçbir konuda ortak karara varamıyor.*)

Büyük büyük dedem, babamın babasının dedesi. 1900 doğumlu. Yüz on bir yaşında. Ben üç günlükken, beşiğimi işaret edip “Tumanımı getirin!” demiş. Ailenin en yaşlısı olan -o zaman yüz birindeydi- dede beşiği göstererek “Tumanımı getirin!” demişe çocuğun ismi de konulmuştur.

Oysa biraz dikkatli baksalardı beşiği değil, arkadaki sandalyeye asılı iç donunu işaret ettiğini fark edebilirlerdi. Tuman, yani don. İç donu. En azından, beni kucağına verdiklerinde “Hepiniz şaşkınsınız vesselam!” demesinden, istediğinin ben olmadığımı anlasalardı henüz vakit varken bu hatadan dönebilirlerdi.

İsmimin anlamını soranlara farklı cevaplar veriyorum:

“Eskiden, hilal şeklindeki ayın kenarında görülen gölgelere tuman denirmiş.” (*Bunu herkese yediremiyorum.*)

“Afrika’da yaşayan vahşi bir sincap türüymüş.” (*Ne garip; bunu birkaç kişiye yedirdim.*)

Umarım küçük bir yalancı olduğumu düşünmüyorsunuzdur. İsminiz iç donu anlamına gelseydi eminim sizin içinizdeki yaratıcılık da ortaya çıkardı.

***

Annemin adı Manolya. Benim aksime, o adından memnun. Bunu işine bile yansıttı: MKS. Yani Manolya Kuaför Salonu. Tesadüfe bakın ki bu üç harf, aynı zamanda insanlara kuaförlüğün bir numaralı aracı olan makası da çağırıştırıyor.

Abim Tufan, on dört yaşında bir teknoloji delisi. Sadece televizyon, bilgisayar, yazıcı değil; odasında elektriğe muhtaç bir sürü garip alet var ve hepsi bir şekilde birbirine bağlı. Her hafta temizliğe gelen Yurdanur teyze, elektrikten korktuğu için Tufan'ın odasına girmiyor. Toza bulanmış kordonları silmekten içine fenalık gelen annem, sonunda bu sorunu masaya yatırdı. *(Neyse ki sorunlarımızı yatırdığımız hayalî masa her zaman salona kuruluyor. Ağabeyimin odasında, hayalî masaları koyacak yer bile yok.)*

Babam her aletin kablosuzunu almak gibi bir çözüm sundu. Annem buna şiddetle karşı çıktı. Odada o kadar fazla şey vardı ki birbirleriyle kablosuz iletişim kurmaya kalktıklarında oluşacak radyasyon, büyük ihtimalle Tufan'da yeşil tüyler ya da üçüncü bir kulak falan çıkartırdı. Sahip olduğu iki tanesi bile yeterince büyükken bence üçüncüsüne ihtiyacı yok. Aslında üç kulaklı, iki burunlu ya da sekiz gagalı olmaya aldıracağına sanmıyorum. Bilgisayarını kullanabildiği sürece, böyle ufak sorunları dert etmeyecektir. Neyse ki annem, kordonları gizlemenin bir yolunu buldu.

Teknolojiyle arasının iyi olmasına bakarak, ağabeyimi çok zeki sanmayın. Büyük küçük her türlü makineden anlamasına rağmen, biraz saftır.

Odasındaki dünyada o kadar mutlu ki diğer insanlar kendisiyle fazla iletişim kurmasın diye saf rolü yaptığından şüpheleniyorum bazen. Eğer rol ise Tufan, Oscar almalı.

Hanzade Servi

yo-yo

Sakın etrafına bakma! Őu an devasa bir sahnede bu kitabın arkasını okuyorsun ve seyirciler, az sonra ne yapacağını merakla bekliyor. Aniden 'hebele hbele!' diye bağırıp zıplarsan ne olur?

Elindeki kitap, tam da bunu anlatıyor. Kaç yaşında olursan ol, Őu dakikadan itibaren saçmalama özgürlüğünü sonuna kadar kullanabileceksin.

Yo-Yo, dostluğa ve ayrılışlara dair hikyesiyle komikliği ve hüznü i içe yaşatan fantastik bir roman.

tudem.com

tudemyayinrubu

ISBN: 978-605-285-756-4

9 786052 857564